

Міністерство освіти і науки України

**УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ ДРУКАРСТВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії, ректор  
Української академії друкарства

\_\_\_\_\_ Б.В. ДУРНЯК

«\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2019 р.

**ПРОГРАМА**  
**ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**  
**для вступу на освітньо-професійну програму підготовки**  
**МАГІСТРІВ**  
**за спеціальністю «Дизайн»**

Львів

Ця Програма складена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» на підставі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2019 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 11 жовтня 2018 року № 1096 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 21 грудня 2018 року за № 1456/32908, для проведення фахових вступних випробувань (творчого конкурсу) до Української академії друкарства на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки магістрів за спеціальністю «Дизайн».

## **1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Вступне випробування зі спеціальності «Дизайн», що пропонується вступникам для продовження навчання за освітньо-професійними програмами підготовки магістрів, є формою комплексного творчого іспиту, програма якого розробляється вищим навчальним закладом та охоплює основні положення навчальної програми провідних фахових дисциплін. Головним принципом, закладеним в основу такого вступного випробування, є поділ його на дві автономні складові частини – теоретичну та практичну.

## **2. ПРИНЦИПИ ВИКОНАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

### **2.1. Практична частина (композиція)**

Основним завданням практичної частини вступного випробування є розробка розгортку майбутнього видання з використанням ілюстрації до визначеного літературного твору. Тема практичної роботи на вступному випробуванні може бути обрана із кількох запропонованих. Літературні твори, що пропонуються як основа практичної роботи на вступному випробуванні формуються таким чином, щоб охопити загальновідомі твори вітчизняної чи зарубіжної літератури.

Серед варіантів практичної роботи може фігурувати виконання плакату або фірмового стилю.

Розв'язання композиційних проблем у екзаменаційній роботі проводиться шляхом осмислення законів загальної композиції, особливостей сприйняття людиною навколишньої дійсності.

Поряд із класичними принципами, що стають основою типових елементів композиції, вітається спроба продемонструвати самостійні міркування, виразну художньо-образну організацію ілюстрації, що свідчатиме про якість попередньої підготовки абітурієнта, виявлення його природної обдарованості, виявлення індивідуальності.

---

<sup>1</sup> Дані питання охоплюють лекційний курс фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін «Конструювання, оформлення та ілюстрування друкованої продукції», «Комунікативний дизайн», «Шрифти», «Естамп», «Рисунок і анатомія», «Живопис і кольорознавство», «Технологія видавничо-поліграфічної справи», «Комп'ютеризація художньо-видавничого процесу».

Ключовими принципами виконання екзаменаційної роботи визнаються універсальні закони композиції. При виконанні ілюстрації рекомендується звернути увагу на виявлення структури та конструкції твору, розробку статичних і динамічних елементів, ефективного застосування принципів симетрії, ритму та контрасту в організації твору. Засадовими константами виконаної роботи є дотримання принципів цілісності та новизни, а також стильової єдності ансамблю твору.

Підкреслимо, що всі зображальні елементи, що використовуються в ілюструванні, як-правило, підлягають більшій чи меншій стилізації. При тому спосіб стилізації зображуваних предметів намагаються максимально наблизити до художнього стилю, прийнятого для всіх інших компонентів оформлення, до техніки художньо-графічного виконання тощо. Серед великої кількості методів художнього перетворення природних об'єктів можна назвати спрощення чи ускладнення форми, її геометризацію, ритмізацію та схематизацію, деформацію предмету та простору, трансформацію природного кольору та інше. Застосуванням умовних прийомів до зображення реальної дійсності художник намагається висвітлити в ній найхарактерніше, проникнути в суть предмета чи явища, поступившись при тому другорядними і малозначущими деталями.

Визначивши окремі складові художнього образу, можна спробувати підсилити їх, гіперболізувати, або доповнити образ якимись аналогічними елементами, збудованими за виявленим принципом. При укладанні власної композиції необхідно звернути увагу на пропорції, характер та розмір елементів тла та додаткових об'єктів навколишнього середовища, щоби другорядні елементи не повторювали дослівно пропорцій та характеру складових частин основного зображуваного об'єкту, а гармоніювали з ними, творили єдину композиційну цілісність. Декоративні елементи тла та навколишнього середовища як у графічному, так і в тональному відношенні повинні бути обов'язково підпорядкованими характеру та пластиці основного об'єкта. Композиція вимагає всебічного осмислення елементів. Реалізація композиції у визначеному форматі у свою чергу вимагає чіткого малюнку, узагальнення форм, уміння користуватися силуетом рухом, кольоровим та тональним контуром для підкреслення загальної пластики зображуваного.

Передбачається, що абітурієнт обирає та може обґрунтувати загальний проект майбутнього видання при якому висвітлюється ряд наступних запитань: читацьке призначення видання; вибір формату видання; вибір розміру сторінки складання; вибір гарнітури основного та допоміжного шрифтів; вибір кегля і накреслення шрифту; вибір рубрикаційної системи; вибір техніки виконання ілюстрації; вибір програмного забезпечення для набору тексту, виконання ілюстрації або її ретушування, верстки.

Під час виконання практичної частини вступного випробування дозволяється користуватися довідниками, а також виданнями, до яких безпосередньо проектується розворот.

Для виконання практичної частини роботи абітурієнту видається два аркуші цупкого паперу формату 1/3 аркуша А1. При тому передбачається, що один із аркушів буде використаний для пошуку та ескізування, а другий – для остаточного виконання вибраної композиції.

Техніка виконання ілюстрації – за вибором абітурієнта: олівець, розмивка тушшю, штриховий рисунок, гризайль.

Час виконання завдання – 6 (шість) академічних годин.

### **Орієнтовний перелік творів для виконання практичної частини**

1. Збірка поезій І.Франка “Зів’яле листя”.
2. Поема Т.Шевченка “Гайдамаки”.
3. Поезії Т.Шевченка “Вибране”.
4. Драма-феєрія Л.Українки “Лісова пісня”.
5. Повість І. Нечуй-Левицького “Кайдашева сім’я”.
6. Поема І. Котляревського “Енеїда”.
7. Збірка М. Гоголя “Вечори на хуторі біля Диканьки”.
8. Літопис “Слово о полку Ігоревім”.
9. Драма В. Шекспіра “Ромео та Джульєтта”.
10. Роман П.Загребельного “Роксолана”.
11. Драма Й. Гете “Фауст”.
12. Східні казки “Тисяча і одна ніч”.
13. Збірка “Казки” Г.-Х. Андерсена”.
14. Повість М.Коцюбинського “Тіні забутих предків”.
15. Роман Я. Гашека “Пригоди бравого вояка Швейка”.
16. Роман Л.М. Толстого “Анна Кареніна”.
17. Роман Б. Пруса “Фараон”.
18. Роман М. Булгакова “Майстер і Маргарита”.

#### **2.2. Теоретична частина**

Теоретична частина полягає у відповіді на запитання, що сформовані за тестовим принципом. Комплекс запитань охоплює лекційний курс фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін «Конструювання оформлення та ілюстрування друкованих видань», «Комунікативний дизайн», «Шрифти», «Естамп», «Рисунок і анатомія», «Живопис і кольорознавство», «Технологія видавничо-поліграфічної справи», «Комп’ютеризація художньо-видавничого процесу». Серед інших передбачається, що студенти орієнтуватимуться у наступній проблематиці:

1. Роль графічного мистецтва у проектуванні друкованих видань.
2. Компоненти книжкового блоку в історичному аспекті.

3. Акцидентні шрифти.
4. Сфери використання акцидентних шрифтів.
5. Правила пропорційності та застосування їх у книзі.
6. Особливості векторних та растрових зображень.
7. Основні формати книг та журналів.
8. Пристрої вводу та виводу графічної інформації.
9. Варіанти оформлення.
10. Рекомендовані розміри полів у книжково-журнальній продукції.
11. Особливості дизайну зовнішнього оформлення видання.
12. Види друку. Особливості застосування.
13. Види матеріалів, що їх застосовують у поліграфії.
14. Особливості застосування матеріалів у залежності від конструкції та призначення видання, їх вплив на індивідуальне оформлення видання.
15. Шпальта – конструктивні особливості.
16. Система вимірів у поліграфії. Авторський, умовний друкований та фізичний аркуш.
17. Принцип растрування.
18. Підготовка макету майбутнього видання. Особливості розробки принципового макету оформлення.
19. Тематичний план ілюстрування.

### **3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ**

Критерії оцінювання виконання теоретичної частини роботи базуються на використанні 100-бальної шкали. Для практичної частини наводиться повна характеристика якості виконання завдання, яка містить чотири рівні, кожний з яких у свою чергу має від чотирьох до шести позицій, що відображають ступінь відповідності роботи поставленому завданню. Кожний із рівнів оцінюється відповідною кількістю балів у 100-бальній шкалі.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ**  
**ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ НА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАННЯХ**  
на освітньо-професійні програми підготовки магістрів  
спеціальності «Графічний дизайн»

Кількість балів	Характеристика якості виконання
<b>81-100</b>	<p><b>Виконана робота повністю відповідає завданню.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Виразно розкрито тему проекту оформлення.</li> <li>2. Композиція цілісна, стилістично витримана, шрифтові та додаткові елементи оформлення (декоративні, символічні, сюжетні) оптимально пов'язані між собою.</li> <li>3. Обґрунтовано та функціонально вибрано формат майбутнього видання та конструкцію.</li> <li>4. Продемонстровано вільне володіння обраною технікою виконання.</li> <li>5. Вірно проаналізовано виконану роботу.</li> </ol>
<b>56-80</b>	<p><b>Робота в основному повністю відповідає поставленому завданню.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Розкрито тему проекту оформлення.</li> <li>2. Композиція цілісна із незначними похибками, шрифтові та додаткові складові елементи оформлення (декоративні, символічні, сюжетні) в основному пов'язані між собою.</li> <li>3. Вибраний формат майбутнього видання та конструкція відповідають довідковим нормам.</li> <li>4. Продемонстровано добре володіння обраною технікою виконання.</li> <li>5. Проаналізовано виконану роботу із незначними похибками.</li> </ol>
<b>24-55</b>	<p><b>У роботі допущено істотну невідповідність поставленому завданню.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Не розкрито повністю тему проекту оформлення.</li> <li>2. Композиція відзначається роздрібленістю, із значними похибками, шрифтові та додаткові складові елементи оформлення (декоративні, символічні, сюжетні) в основному не пов'язані між собою.</li> <li>3. Вибраний формат майбутнього видання та конструкція відповідають довідковим нормам, але не є функціональним для обраної теми.</li> <li>4. Недостатньо вміле володіння обраною технікою виконання.</li> <li>5. Частково та хибно проаналізовано виконану роботу.</li> </ol>
<b>23 і менше</b>	<p><b>Робота не відповідає поставленому завданню.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Не розкрито тему проекту.</li> <li>2. Композиція неупорядкована, із значними недоліками, шрифтові та додаткові складові елементи оформлення (декоративні, символічні, сюжетні) не пов'язані між собою.</li> <li>3. Вибраний формат майбутнього видання та конструкція не відповідають довідковим нормам і не є функціональним.</li> <li>4. Продемонстровано не володіння обраною технікою виконання.</li> <li>5. Не проаналізовано виконану роботу.</li> </ol>

## ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Адамов Е. Б.* Ритмическая структура книги. – Москва: Книга, 1974.
- Адамов Е. Б., Бельчиков И. Ф. и др.* Художественное конструирование и оформление книги. – Москва: Книга, 1971.
- Большаков М.Б.* Декор и орнамент в книге.- М.: Книга, 1990.
- Буковецкая О.* Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет. – Москва: ДМК, 1999.
- Валуєнко Б. В.* Архітектура книги. - К.: Мистецтво, 1976.
- Валуєнко Б. В.* Виразні засоби набору. – М.: Книга. 1976. – 320 с.
- Валуєнко Б. В.* Архітектура книги. В 2-х т. – К.: Мистецтво, 1976.
- Валуєнко Б. В.* Композиція видання: Мистецтво зовнішнього оформлення книги. Навчальний посібник для студ. Спец. 05.16 / МО України, навч.-метод. Кабінет вищої освіти. – К.: НМК ВО, 1992.
- Запаско Я.П.* Орнаментальне оформлення української рукописної книги. - К. Вид-во АН УРСР. 1960.
- Искусство оформления книги: работы ленинградских художников. 1917-1964.-Л.: Художник РСФСР, 1966.
- Искусство шрифта: работы московских художников книги: 1959-1974.- М.:Книга, 1977.
- Капр А.* Эстетика искусства шрифта. – М.: Книга. 1979. – 124 с.
- Кузнецов Э.* Суперобложка и ее место в оформлении книги// Книга.: исследования и материалы- 1961.Сб.4.-С.209-226.
- Кузнецов Э.Д.* Фактура как элемент книжного искусства// Книга как художественный предмет. Ч.1.-М.:1988,-С.177-274.
- Оформление изданий: нормативный справочник / Сост. В.В. Иванова - М.: Книга 1984.
- Сава В.* Основи техніки творення книги. – Львів: Каменяр, 2000.
- Художественное конструирование книги / Под ред. Гончарова А. Д. — М.: Книга, 1971.
- Юрьев Ф.* Цвет в книге. – М.: Книга. 1985. – 256 с.
- Яцюк О.Г., Романычева Э.Т.* Компьютерные технологии в дизайне. – С-Пб.: БХВ, 2001.